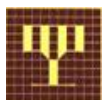

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNIŽNICA U ZAGREBU
Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj
<http://www.nsk.hr/cssu>
Ulica Hrvatske bratske zajednice 4
10000 Zagreb

**Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj:
izvješće 1. siječanj – 15. prosinca 2015.**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Centar za stalno stručno usavršavanje
knjižničara u RH
Hrvatske bratske zajednice 4 ; p.p. 550 ; 10000
Zagreb
Tel.: 1 6164037 ; Fax: 1 6164365
URL: <http://www.nsk.hr/cssu>
E-mail: cssu@nsk.hr

Knjižnice grada Zagreba

Starčevićev trg 6 ; 10000 Zagreb
Tel.: 1 4572344 ; Fax: 1 4572089
URL: <http://www.kgz.hr>

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za informacijske i komunikacijske
znanosti
I. Lučića 3 ; 10000 Zagreb
Tel.: 1 6002302 ; Fax: 1 6156879
URL: <http://www.ffzg.hr>

Hrvatsko knjižničarsko društvo

Hrvatske bratske zajednice 4 ; 10000 Zagreb
Tel.: 1 6164210 ; Fax: 1 6164186
URL: <http://www.hkdrustvo.hr>

OPIS PROGRAMA

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH

Nacionalni centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara, od svog osnutka 2002. godine, provodi bodovani program cjeloživotnog učenja knjižničara i informacijskih stručnjaka u RH. Program zajednički ostvaruju Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (administrativno središte Centra), Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba te Hrvatsko knjižničarsko društvo.

Članovi Programskog odbora (2015.-2017.):

doc. dr. sc. Mihaela Banek Zorica (Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, FFZG)

doc. dr. sc. Ana Barbarić (Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, FFZG)

prof. dr. sc. Aleksandra Horvat (Hrvatsko knjižničarsko društvo)

dr. sc. Tinka Katić, knjižničarska savjetnica (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

dr. sc. Dijana Machala, viša knjižničarka (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Marijana Mišetić, prof., viša knjižničarka (Hrvatsko knjižničarsko društvo)

Tatjana Nebesny, prof., knjižničarska savjetnica (Knjižnice grada Zagreba)

Zdenka Sviben, prof., knjižničarska savjetnica (Knjižnice grada Zagreba)

Djelovanje *Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH* za 2015. godinu omogućeno je temeljem projektnih sredstava programa kulturnog razvitka Ministarstva kulture RH. Javnim pozivom za prikupljanje prijedloga novih tečajeva prikupljeno je početkom godine sedam novih tečajeva za uvrštenje u Program 2015. godine. Javni poziv za podnošenje prijedloga novih tečajeva trajno je otvoren i dostupan na mrežnim stranicama Centra. Godišnji se program edukacije odvijao prema usvojenom Programu 2014.

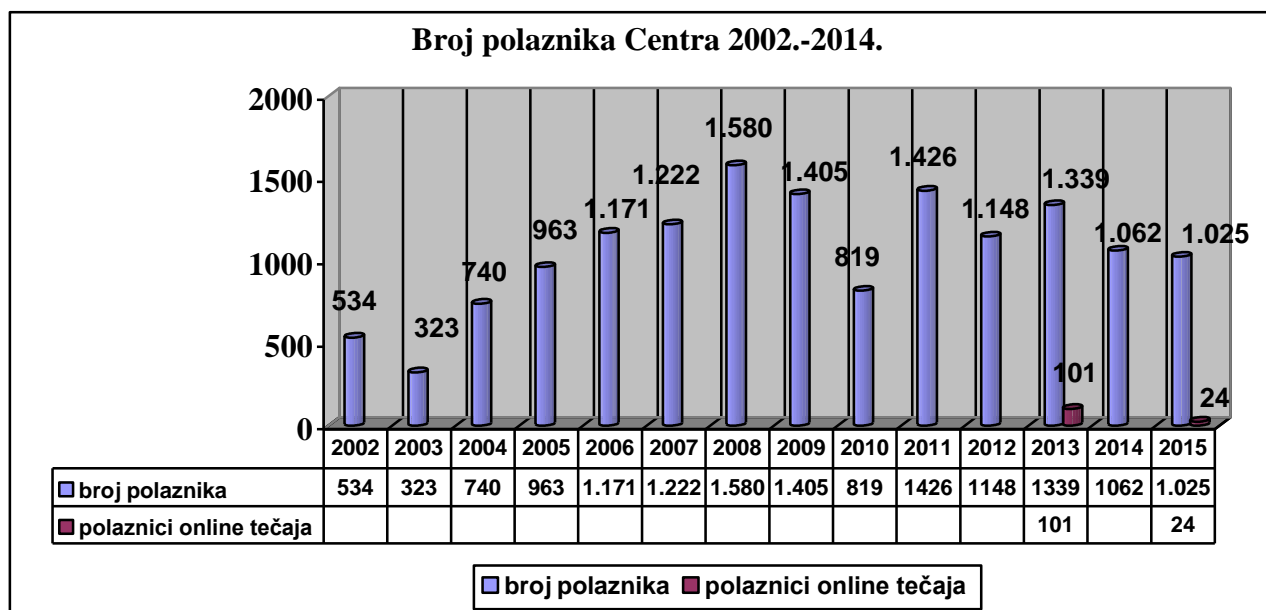
Izveštaj rada Centra 1. siječanj – 15. prosinca 2015.

OSNOVNI POKAZATELJI

Polaznici programa

- Ukupan broj polaznika – 1025
- Broj polaznika u Zagrebu – 244
- Broj polaznika izvan Zagreba – 781

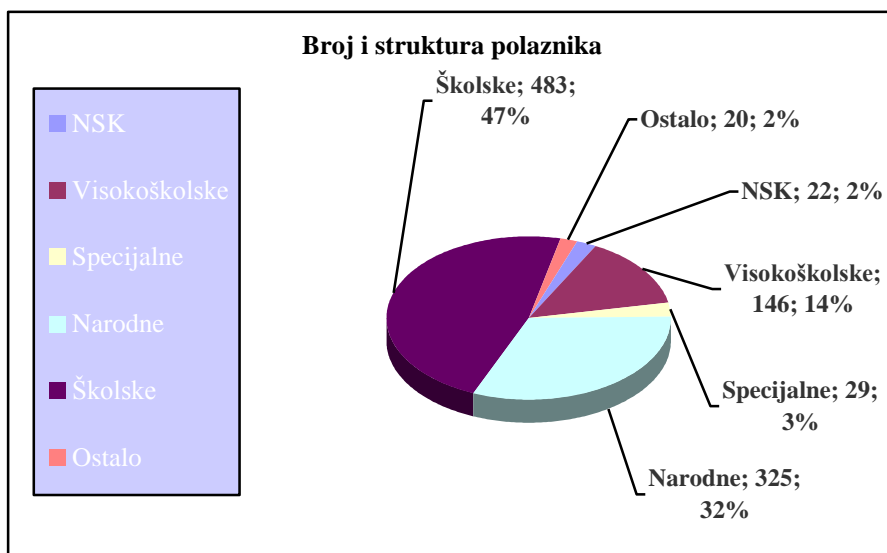
- Polaznici po vrsti knjižnice:

Grafikon 1. Broj polaznika Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara od 2002-2015.

Struktura polaznika po vrsti knjižnice	
Školske knjižnice	483 (47%)
Narodne knjižnice	325 (32%)
Visokoškolske knjižnice	146 (14%)
NSK	22 (2%)
Specijalne knjižnice	29 (3%)
Ostali – muzeji, arhivi, znanstvena zajednica i sl.	20 (2%)
U K U P N O	1.025

Tablica 1 Struktura polaznika po vrsti knjižnice

Grafikon 2. Broj polaznika Centra prema vrsti knjižnice (1.1.-15.12.2015.)

Trend promjena strukture polaznika po vrsti knjižnice					
	2012	2013	2014	2015	Trend
Školske knjižnice	516 (39%)	359 (27%)	437 (42%)	483 (47%)	↗
Narodne knjižnice	364 (28%)	308 (23%)	284 (27%)	325 (32%)	↗
Visokoškolske knjižnice	123 (9%)	233 (17%)	161 (15%)	146 (14%)	↘
NSK	218 (16%)	208 (16%)	89 (8%)	22 (3%)	↘
Specijalne knjižnice	87 (7%)	193 (14%)	65 (6%)	29 (3%)	↘
Ostali – muzeji, arhivi, znanstvena zajednica i sl.	14 (1%)	38 (3%)	24 (2%)	20 (2%)	→
UKUPNO	1323	1339	1062	1025	

Tablica 2. Trend promjena strukture polaznika po vrsti knjižnica 2011-2015.

Redoviti program stalnog stručnog usavršavanja

Godišnji program za 2015. g. strukturiran je u 10 osnovnih modula te sadrži ukupno 71 tečaj. Osim osnovnih tečajeva polaznici mogu izabrati tečajeve Sveučilišnog računskog srca, pratiti besplatne webinare u izboru Centra te sudjelovati u predavanjima stranih izlagača. U suradnji sa Gradskom knjižnicom Rijeka nastavljena je suradnja u provedbi online tečaja o digitalizaciji građe za male baštinske institucije.

Centar je u promatranom razdoblju ostvario ukupno 211 sati edukacije.

U Zagrebu je održano 15 tečajeva, ostvareno je 67 (32 %) sati edukacije na kojima je prisustvovalo 244 polaznika.

U knjižnicama izvan Zagreba održano je 32 tečaja te je ostvaren 144 (68 %) sat edukacije s ukupno 781 polaznik.

U okviru suradnje Centra za stalno stručno usavršavanje te županijskih matičnih službi, regionalnih knjižničnih društava i sveučilišnih knjižnica u Republici Hrvatskoj organizirano je ukupno 19 besplatnih tečajeva.

Grad	Zagreb	Vinkovci/Drenovci	Rijeka	Pula	Zadar	Koprivnica	Bjelovar	Krapina	Šibenik	Sisak	Slavonski Brod	Varaždin	Karlovac	Osijek	Čakovec	Split	Virovitica	Dubrovnik	Požega	Gospić
Br. pol.	244	63/8	145	41	22	50	22	20	19	19	25	35	33	23	44	43	-	-	23	13

Tablica 2 Broj polaznika po gradovima 2015.

Online tečajevi

Izobrazba predavača za izvođenje e-tečajeva u programu je od 2007. godine, a od 2008. uveden je i poseban modul E-učenje sa 4 tečaja. Četiri *online* tečaja za polaznike uvrštena su u program 2010. Dva nova online tečaja *Iskusite e-učenje* uvrštena su u program 2011. te *Uloga knjižnice u e-učenju* 2012. godine. Od 2013. godine Centar certificira polaznike e-tečajeva *Digitalizacija za male baštinske ustanove i Suradnja sa Europeanom*, koje ostvaruje u suradnji sa Gradskom knjižnicom Rijeka. E-tečajeve je 2015. godine ukupno završilo 24 polaznika.

Razvojne aktivnosti

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj objavljuje elektroničko izdanje godišnjeg Programa edukacije koji je javno dostupan na adresi <http://cssu.nsk.hr/>. Redovito se distribuiraju elektroničke novosti s tjednim pregledom radionica Centra. Ukupno je izrađeno i distribuirano 19 elektroničkih novosti na adrese 1017 elektronskih pretplatnika. Redovito se ažurira Adresar elektroničkih adresa polaznika i suradnika Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara, kao i mrežne stranice Centra.

Mrežni portal Centra

Novi mrežni portal Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH - CSSU dostupan je od 10. ožujka 2014. godine na novoj mrežnoj adresi <http://cssu.nsk.hr>.

Nova idejna koncepcija i redizajn mrežnog portala CSSU-a vođeni su s ciljem oblikovanja portala koji donosi i okuplja informacije o izvorima i novitetima u području obrazovanja i stručnog usavršavanja, omogućuje registriranim članovima portala personalizirani pristup sadržaju, potiče aktivnu participaciju članova u stvaranju, dijeljenju, označivanju i komentiranju sadržaja te stvaranju virtualne interesne mreže stručnjaka iz područja knjižnične i informacijske znanosti u RH.

Portal se temelji na Wordpress CMS sustavu za upravljanje mrežnim sadržajem te programskim dodacima za Wordpress namijenjenim upravljanju događajima (Events Manager), izvještavanju (Newsletter, RSS Multi Importer), kreiranju društvene mreže (BuddyPress, Floating Social), dinamičkom kreiranju sadržaja (WP-Bannerize, WP-Polls) te e-učenju (WP Course Manager, Watu, teachPress). Primjena alata otvorenog koda pri oblikovanju i upravljanju sadržajem portala te poticanje aktivne suradnje interesne zajednice u stvaranju i korištenju mrežnog sadržaja omogućeno je pod Creative Commons licencom.

U okviru sadržajne strukture, portal donosi kalendar održavanja tečajeva Centra, pregled novosti i događanja vezanih uz aktivnosti nacionalnog centra za cjeloživotno učenje knjižničara, integrirani sadržaj o novim radionicama Srca te otvorenim obrazovanim sadržajima u izboru, slobodan pristup e-izdanjima Centra (izvještajima, znanstvenim publikacijama i dr.) te CSSU repozitorij u pripremi. Godišnji program cjeloživotnoga učenja predstavlja modularnu strukturu tečajeva, čija je vrijednost izražena u CEU (continuing education unit) bodovima te opisana očekivanim ishodima učenja sukladno nacionalnoj kompetencijskoj matrici. Novitet je i rubrika

Karijera. Planiranje karijere važno je zbog razvoja i održavanja profesionalnih i osobnih znanja, vještina i uvjerenja, a s ciljem održavanja zapošljivosti te mobilnosti stručnjaka u području knjižnične i informacijske znanosti. Portal donosi informacije o razvoju politika stručnog i znanstvenog razvoja, mogućnostima razvoja stručne i znanstvene karijere, programa studentske prakse u knjižnicama. Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara podržava inicijative otvorenog obrazovanog sadržaja, a potpisnik je Europortfolio deklaracije, regionalne inicijative europske Europortfolio mreže ePortfolio stručnjaka i praktičara.

Novost na portalu su i specijalizirane rubrike namijenjene posebice polaznicima tečajeva Centra, suorganizatorima tečajeva izvan Zagreba te predavačima. Lozinkom zaštićeni dijelovi portala služe u svrhu učinkovitije organizacije tečajeva.

Posebice valja istaknuti funkcije portala koje doprinose izgradnji društvene mreže tj. virtualne zajednice članova nacionalnog centra za cjeloživotno učenje.

Portal bilježi brzo rastući trend novo registriranih članova. Članstvo je besplatno i neobvezujuće. Registracija se može učiniti na adresi <http://cssu.nsk.hr/register/>, a u mrežu korisnika portala registrirano je više od 3000 članova te više od 1017 pretplatnika na besplatne elektroničke novosti. Po registraciji, članovi mogu upravljati online rezervacijom mjesta na tečajevima, komentirati i ocjenjivati tečajeve, primati elektroničke novosti iz područja obrazovanja i izobrazbe knjižničara i informacijskih stručnjaka

Portal integrira elemente nacionalne kompetencijske matrice, definirane u okviru projekta Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost (CUK). Svi tečajevi označeni su kompetencijskim razinama te je na taj način omogućeno pretraživanje tečajeva nacionalnog centra za cjeloživotno učenje sukladno očekivanim ishodima učenja i planiranom razvoju stručnih kompetencija iz profesionalnog kompetencijskog profila.

Najznačajniji segment portala nalazi se u poticanju aktivnog doprinosa svih korisnika portala tj. registriranih članova CSSU u dijeljenju, komentiranju i označivanju sadržaja portala Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH. U tom smislu plan razvoja portala usmjeren je na razvoj novih društvenih servisa i usluga koje potiču aktivnosti korisnika u području osvješćivanja i jačanja digitalne i informacijske pismenosti.

Tijekom godine objavljene su 23 mrežne objave.

Stručna i znanstvena istraživanja

O radu Centra redovito se objavljuje u domaćim i stranim stručnim časopisima te izlaže na stručnim skupovima. Tijekom 2015. godine objavljena je publikacija:

- Machala, Dijana. Knjižničarske kompetencije: pogled na razvoj profesije. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada; Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2015.

O djelovanju Centra redovito se izvještava u okviru Komisije za obrazovanje i stalno stručno usavršavanje HKD-a te u okviru IFLA-ine sekcije za obrazovanje i izobrazbu.

Međunarodna i međuinstitucijska suradnja

Tijekom 2015. godine nastavljeno je praćenje rada mreže Europortfolio Hrvatska, čiji je Centar član od 2014. godine. Kao član mreže Europortfolio Hrvatska Centar:

- pridonosi strateškom smjeru ePortfolio u Hrvatskoj, Europortfolio zajednice i utječe na njihov budući razvoj;
- prima podršku pri uspostavi i radu Hrvatske ePortfolio inicijative te podršku u radu s ePortfolijima u obliku edukacija, webinarima i sl.;
- pridružuje se grupama od posebnog interesa i radnim skupinama, kako u Hrvatskoj, tako i širom Europe;

- dobiva puni pristup resursima koje proizvodi Europortfolio zajednica uključujući i resurse koji su u potpunosti lokalizirani za Hrvatsku;
- pregledava i odobrava Statut i podzakonske akte Europortfolio neprofitne organizacije, postaje članom jednih od odbora ove institucije;
- određuje i utječe na smjer razvoja ePortfolija u Hrvatskoj, pridružuje se vodstvu Hrvatske ePortfolio mreže, sudjeluje u izvođenju različitih edukacija, prima podršku za vlastiti rad i sl.

Cjeloživotno učenje knjižničara i planiranje karijere

Temeljem provedenog razvojnog projekta *Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost – CUK*¹, Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u programu za 2010. godinu uveo je sustav CEU (*Continuing education unit*) kreditnih bodova za vrednovanje programa trajne izobrazbe. 1 CEU bod ima vrijednost odslušanih 10 sati (600 minuta) programa trajne izobrazbe. Osnova za uvođenje CEU bodova u nacionalni program trajne izobrazbe knjižničara temelji se na uvedenim i definiranim ishodima učenja za svaki pojedinačni tečaj, naznačenim načinima mjerenja postignuća usavršavanja te postignutim razinama kompetencija u odnosu na kompetencijsku matricu definiranj projektom *CUK*. Svaki polaznik Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH po odslušanoj radionici dobiva potvrdu o pohađanju programa stalnog stručnog usavršavanja knjižničara iskazanu u CEU kreditnim bodovima.

Potvrde o pohađanju programa izražena u CEU bodovima i postignutoj razini kompetencija polaznicima izdaje Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH u svrhu bilježenja postignutog učenja i usavršavanja. Centar održava registar polaznika u obliku online baze podataka. Unos podataka o polaznicima u bazu ostvaruje se distribuirano. Redovito se ažurira baza polaznika te je omogućen uvid u evidenciju polaznika radionica stalnog stručnog usavršavanja od 2003. godine do danas. Ukupno je priređeno i izdano 7 kumulativnih potvrda o sudjelovanju u nacionalnom centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara u svrhu izbora u stručno zvanje.

dr. sc. Dijana Machala, viša knjižničarka

¹ Ostvarena temeljem financijske potpore Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj RH.